

Dönem: 22

Yasama Yılı: 3

T.B.M.M.

(S. Sayısı: 930)

Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (1/1036)

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

24.5.2005

Sayı: B.02.0.KKG.0.10/101-624/2372

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Millî Eğitim Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 18.4.2005 tarihinde kararlaştırılan "Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

GENEL GEREKÇE

Kamu hizmetlerinin sağlıklı, etkin ve verimli bir şekilde yürütülebilmesinin, kamu hizmeti yapan kurumların yasaların öngördüğü çerçevede uygulanabilir bir plânlama doğrultusunda teşkilatlanmaları ve yapıcı personel politikaları tespit ederek bunları hayata geçirmeleri ile mümkün olabileceği bilinen bir gerçektir.

Gelişmiş ülkeler arasında yer alabilmenin ön şartının bilgiye dayalı bir toplum oluşturabilmeye bağlı olduğu, toplumu oluşturacak genç kuşaklara millî ve çağdaş temellere dayanan kalıcı üstün becerilerin kazandırılmasının da ancak eğitim yolu ile mümkün olacağı dikkate alındığında, eğitim-öğretim hizmetlerinin daha etkili ve verimli bir şekilde sürdürülmesinin sağlanmasının kaçınılmaz olduğu görülecektir.

Eğitim-öğretim hizmetleri; belli bir plân ve program içerisinde yürütülmesi gereken, ertelenmesi mümkün olmayan bir kamu hizmetidir. Bu hizmetin yerine getirilmesinde gerekli olan en önemli unsurun öğretmenler olduğu da kuşkusuzdur.

Diğer taraftan, eğitim ve öğrenim hakkı ve ödevi, Anayasanın 42 nci maddesinde; "Kimse, eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılamaz. Öğrenim hakkının kapsamı kanunla tespit edilir ve düzenlenir. Eğitim ve öğretim, Atatürk ilkeleri ve inkılapları doğrultusunda, çağdaş bilim ve eğitim esaslarına göre, Devletin gözetim ve denetimi altında yapılır." şeklinde düzenlenmiştir.

Atatürk'ün gösterdiği çağdaş uygarlık düzeyinin üzerine çıkma hedefine ulaşabilmek için kaynaklarımızın ülke gerçeklerine uygun olarak kullanılması kaçınılmazdır. Türk Milli Eğitiminin en önemli ve önde gelen insan gücü kaynağı öğretmenlerdir. Bu kaynağın en verimli biçimde kullanılması gerekmektedir.

Anayasanın; "Kimse eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılamaz." Millî Eğitim Temel Kanununun, "Eğitimde kadın, erkek herkese fırsat ve imkân eşitliği sağlanır." hükümlerinin bir

gereği olarak eğitim olanaklarının, ülkenin her köşesine adil ve dengeli olarak götürülmesi bir zorunluluktur.

Teknolojideki hızlı gelişmeler her türlü bilginin çok hızlı yayılmasını sağlamakta, buna bağlı olarak da karar alma süreçleri ile idarî uygulamalardaki işlem basamakları süratle kısalmaktadır. Dünya, hızlı karar alabilen ve kararları en etkili şekilde hayata geçirmeyi başarmış ülke, kurum ve kuruluşlarla yönetilir hale gelmiştir.

Ülkemizde öğretmenlerimizin yer değiştirme suretiyle atama ve ilk defa atama işlemleri, başvuruları da dahil olmak üzere internet aracılığıyla elektronik ortamda puan üstünlüğüne göre gerçekleştirilmektedir.

Bu çerçevede, eğitim-öğretim hizmetlerinin gerekli ve yeterli personelle yürütülmesi, atıl kapasite yaratılmaması ve var olan atıl kapasitenin öğretmen ihtiyacı bulunan eğitim kurumlarına yönlendirilerek verimliliğe dönüştürülmesi Bakanlığımızın öncelikli amaçları arasında ilk sırada bulunmaktadır.

Bu bağlamda, eğitim ve öğretimin sağlıklı bir şekilde yürütülmesi bakımından personel boyutunda atıl kapasite yaratılmaması ve varolan atıl kapasitenin ihtiyaç duyulan eğitim kurumlarına yönlendirilebilmesi amacıyla bu Tasarı hazırlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1.- Madde ile, öğretmen istihdamında atıl kapasite yaratılmaması ve mevcut atıl kapasitenin verimliliğe dönüştürülmesi bakımından, bundan sonra yapılacak atama ve yer değiştirme işlemlerinin özür durumları da dikkate alınarak okul/kurum bazında elektronik ortamda yapılabilmesi amaçlanmıştır.

Madde 2.- Madde ile, mevcut düzenlemede yer alan "ilgili mevzuatı uyarınca zorunlu yer değiştirmeye tabi tutulan kamu personelinin" ibaresi nedeniyle, bu kapsamda bulunan kamu görevlilerinin eşlerinin atamalarından kaynaklanan atıl kapasitenin ortadan kaldırılması amacıyla söz konusu fıkra yürürlükten kaldırılmıştır.

Madde 3.- Yürürlük maddesidir.

Madde 4.- Yürütme maddesidir.

Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu

*Türkiye Büyük Millet Meclisi
Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve*

Spor Komisyonu

Esas No.: 1/1036

9.6.2005

Karar No.: 18

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başkanlığınızca 27.5.2005 tarihinde esas komisyon olarak Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonuna gönderilen "Milli Eğitim Bakanlığının Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/1036)", Komisyonumuzun 8.6.2005 tarihli toplantısında görüşülmüştür.

Toplantımıza Milli Eğitim Bakanlığı Müsteşarı ile diğer yetkililer katılmışlardır.

Tasarı ile öğretmenlerin atama ve yer değiştirme işlemlerinin özür durumları da dikkate alınarak okul/kurum bazında elektronik ortamda yapılabilmesinin sağlanması, Bakanlıkça il veya ilçe emrine atama yapılması halinde öğretmenlerin atandıkları ildeki görev yerlerinin hizmet puanları dikkate alınarak; il milli eğitim müdürünün teklifine göre valilerce belirlenmesi öngörülmektedir.

Tasarı üzerindeki görüşmelerde;

- Bir Ulusal Eğitim Şurasının olması gerektiği, görevlendirmelerin altı çizilmedikçe öngörülen düzenlemenin de delineceği, suistimallerin olabileceği,

- Klasik yap-boz mantığı ile 2003'te getirilen düzenlemenin tekrar değiştirildiği,

- 2003'te şehit eşlerine sahip çıkıldığı savunulurken şimdi bundan vazgeçildiği ve bunun yanlış olduğu, hergün şehit vermeye devam ettiğimizin unutulmaması gerektiği ve bu nedenle bu ailelerin korunmasının en başta gelen görev olduğu,

- Şehit aileleri için bakanlıklar arası eşgüdüm yapılmadığı,

- Öğretmenlik mesleğinin diğer mesleklerden aşağı görülmemesi gerektiği, atamalarla ilgili bakanlıklar arası protokollerin yapılmasının mümkün olduğu,

- Merkezi yetkilerin devredileceğinin belirtilmesine rağmen merkezi atama yapılması yönünde düzenleme yapıldığı,

- Öğretmen sendikalarının görüşlerinin böyle bir düzenlemeye yansıtılmasının önemli olduğu, Üyelerimizce aleyhte olarak dile getirilmiştir.

Bu görüşlere cevaben;

- Bu Tasarı hazırlanırken sendikalardan görüş alındığı,

- 2003 yılında şehit ailelerinin hakkı konusunda, yönetmelikte, o zamanki yığılmayı önlemek için düzenleme getirildiği ancak şimdi sorunun çözüldüğü,

- Düzensiz öğretmen dağılımı ve atamaların belli bir kurula bağlanmasının bir tarafta fazlalık bir tarafta eksiklik gibi durumları ortadan kaldıracığı, bu durumun atamaları rahatlattığı, siyasetçilerin devreye girmesini önlediği,

- Öğretmenler açısından ayrıcalıkların sona ermesi nedeniyle olumlu olduğu, haksızlıkları gidereceği,

- Genel yönetmeliğe göre şehit eşlerine her zaman öncelik sağlanacağı,

Üyelerimizce ifade edilmiştir.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmelerden sonra maddelerine geçilmiş ve;

- Öğretmenlerin atama ve yer değiştirme işlemlerinin özür durumları da dikkate alınarak okul/kurum bazında elektronik ortamda yapılabilmesini öngören 1 inci,

- 3797 sayılı Kanununun 62 nci maddesinde yer alan "ilgili mevzuatı uyarınca zorunlu yer değiştirmeye tabi tutulan kamu personelinin" ibaresi nedeniyle, bu kapsamda bulunan kamu görevlilerinin eşlerinin atamalarından kaynaklanan atıl kapasitenin ortadan kaldırılmasını öngören 2 nci,

- Yürürlük ve yürütmeyi düzenleyen 3 ve 4 üncü,

Maddeleri ile tümü tek tek oya sunulmuş ve Komisyonumuzca aynen oy çokluğu ile kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan <i>Tayyar Altıkulaç</i> İstanbul Kâtip <i>Ali Aydınlioğlu</i> Balıkesir	Başkanvekili <i>Hikmet Özdemir</i> Çankırı Üye <i>Hüseyin Ekmekçioğlu</i> Antalya (Muhalefet şerhim ektedir) Üye <i>Mehmet Yüksektepe</i> Denizli	Sözcü <i>Hacı Biner</i> Van Üye <i>Faruk Anbarcıoğlu</i> Bursa
Üye <i>Mustafa Özyurt</i> Bursa (Muhalefet şerhi var)	Üye <i>Temel Yılmaz</i> Gümüşhane	Üye <i>Berhan Şimşek</i> İstanbul (Muhalefet şerhi ektedir)
Üye <i>Avni Doğan</i> Kahramanmaraş	Üye <i>Hüseyin Bayındır</i> Kırşehir (Muhalefifim, muhalefet şerhi ektedir)	Üye <i>Remzi Çetin</i> Konya
Üye <i>Mehmet Çerçi</i> Manisa	Üye <i>Ali Cumhur Yaka</i> Muğla (Muhalefifim, muhalefet şerhi ektedir)	Üye <i>Mehmet Sarı</i> Osmaniye
Üye <i>Öner Ergenç</i> Siirt	Üye <i>Engin Altay</i> Sinop (Muhalefifim, muhalefet şerhi ektedir)	Üye <i>Osman Kılıç</i> Sivas
	Üye <i>Muharrem İnce</i> Yalova (Muhalefet şerhim var)	

MUHALEFET ŞERHİ

Öğretmen atamalarında bir dizi sorunla karşılaşıldığı doğrudur. Bu nedenle Bakanlık, öğretmen kadrolarını istenilen yerlerde görevlendirememekte ve bazı illerde veya okullarda kadro şişkinliğiyle karşılaşılmaktadır. Yıllardır süregelen bu sorun ne yazık ki çözümlenememiştir. Geçmiş hükümetler döneminde sorunu çözmek amacıyla norm kadro uygulaması başlatılmış, ancak yeterli ön hazırlık yapılamadığından çözüm getireceği düşünülen uygulama, beraberinde bir dizi yeni sorun getirmiştir.

2003 yılında bu sorunların çözümü için Teşkilat Kanununda değişiklik yapılmış norm kadro uygulaması bir ölçüde gevşetilmişti. Yeni yasa tasarısıyla, iki yıl önce yapılan değişikliğin sorunu çözmediğini tersine yeni sorunlar getirdiği itiraf edilmekte ve eski sisteme yeniden dönülmesi istenmektedir. Ancak iki yıl önce yapılan değişikliğin gerekçeleri kalkmadığına göre eski sisteme dönülmesiyle veya mevcut uygulamanın devam ettirilmesiyle atıl kadroların aktif hale getirilmesi mümkün olmayacağından yapılan değişiklik tarafımızca anlamlı bulunmamaktadır.

61 inci maddenin 4 üncü fıkrasında yer alan "Şehit eşi öğretmenler ile ilgili mevzuatı uyarınca zorunlu yer değiştirmeye tabi tutulan kamu personelinin öğretmen eşlerinin yer değiştirme suretiyle atanmalarında hizmet puanı ve sıra esası uygulanmaz" hükmü çıkarılmaktadır. Böylece eşleri zorunlu atamaya tabi asker, savcı, hakim vb personelin öğretmen eşleri için ilgili bakanlıkların önerileri esas alınmayacak. Her ne kadar bu konuda "Devlet Memurlarının Yer Değiştirme Suretiyle Atanmalarına Dair Yönetmelik" hükümleri yürürlükte olacağı iddia edilse de Milli Eğitim Bakanlığı'nın bu tasarıyla elde edeceği doğrudan atama yetkisini bu personel için kullanmasının önünde her hangi bir engel bulunmamaktadır. Bu nedenle mevcut tasarı, Anayasanın 41. Maddesine aykırı bir nitelik taşımaktadır.

Ayrıca Şehit eşi öğretmenlere tanınan ayrıcalığın kaldırılması ise tarafımızca doğru bulunmamıştır.

Bu maddede yapılan bir başka önemli değişiklik ise son fıkranın yeniden düzenlenmesidir. Düzenleme diyoruz, çünkü fıkra kaldırılmıyor, ekleme yapıyor.

Yapılan bu değişiklik aslında kendi içinde iki tür atama biçimi öngörüyor. Bakanlık isterse eskisi gibi veya doğrudan eğitim kurumlarına atama yapabilecek. Yani bir taraftan eski atama biçimi korunurken diğer yandan yeni atama biçimi getiriliyor. Bu iki atama biçiminin kimlere nasıl uygulanacağı ise açıkça belirtilmemektedir. Öngörülen ikili atama yöntemi, bu haliyle öğretmen atamalarında eşitsizlik yaratacaktır ve öğretmen atamalarının bir şekilde yargıya taşınmasına yol açacaktır.

Sonuç olarak tasarıyla belirtilen sorunların çözülemeyeceği, öğretmen atamalarında yeni sorunlar doğuracağı, zorunlu atamaya tabi personelin, zorunlu atama halinin kalkmaması durumunda yapılacak atamaların Anayasanın 41. Maddesine aykırı olacağından tasarının bu haliyle kanunlaşmasına karşıyız.

Muharrem İnce
Yalova
Hüseyin Ekmekçioğlu
Antalya

Berhan Şimşek
İstanbul
Ali Cumhur Yaka
Muğla
Hüseyin Bayındır
Kırşehir

Mustafa Özyurt
Bursa
Engin Altay
Sinop

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞININ TEŞKİLÂT VE GÖREVLERİ HAKKINDA KANUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1.- 30.4.1992 tarihli ve 3797 sayılı Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanununun 61 inci maddesinin dördüncü fıkrasının son cümlesi madde metninden çıkarılmış ve son fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Öğretmenlerin atamaları Bakanlıkça il/ilçe veya doğrudan eğitim kurumuna yapılır. Bakanlıkça il/ilçe emrine atama yapılması hâlinde, öğretmenlerin atandıkları ildeki görev yerleri, hizmet puanları dikkate alınarak il millî eğitim müdürünün teklifine göre valilerce belirlenir."

MADDE 2.- 3797 sayılı Kanununun 62 nci maddesinin ikinci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 3.- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4.- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞININ TEŞKİLÂT VE GÖREVLERİ HAKKINDA KANUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1.- Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2.- Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3.- Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4.- Tasarının 4 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

Dışişleri Bak. ve Başb. Yrd.

A. Gül

Devlet Bakanı

B. Atalay

Devlet Bakanı

G. Akşit

Millî Savunma Bakanı

M. V. Gönül

Millî Eğitim Bakanı

H. Çelik

Ulaştırma Bakanı

B. Yıldırım

Sanayi ve Ticaret Bakanı

A. Coşkun

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

A. Şener

Devlet Bakanı V.

B. Atalay

Devlet Bakanı

K. Tüzmen

İçişleri Bakanı

A. Aksu

Bayındırlık ve İskân Bakanı

Z. Ergezen

Tarım ve Köyişleri Bakanı

S. Güçlü

En. ve Tab. Kay. Bakanı

M. H. Güler

Çevre ve Orman Bakanı

O. Pepe

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

M. A. Şahin

Devlet Bakanı

M. Aydın

Adalet Bakanı

C. Çiçek

Maliye Bakanı

K. Unakıtan

Sağlık Bakanı

R. Akdağ

Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı

M. Başesgioğlu

Kültür ve Turizm Bakanı

A. Koç